

Dodatok č. 3: Etický kódex dobrovoľníka zapojeného v projekte nízkoprahového klubu UPSide club k Zmluve o dobrovoľníckej činnosti č. ..../2014, uzatvorenej dňa .....

„Nečakajte na svojich lídrov, ale začnite teraz – od človeka k človeku.“ Matka Tereza

Preambula

V živote každého človeka sa občas čosi zasekne... a je potrebné to „opraviť“. Niekedy je však veľmi ťažké „opraviť ľudský život“... Často sú totiž problémy také komplikované, že jeden človek na ne nestačí... Vtedy je dobré mať po boku niekoho, kto vie pomôcť, podá pomocnú ruku, pomôže osušiť slzy...

Naším poslaním je podať pomocnú ruku hlavne tým mladým ľuďom, ktorí sú ohrození rôznymi sociálno-patologickými javmi.

V INŠTITÚTE PRIJATIA si uvedomujeme, že ak chceme nadviazať komunikáciu s mladými ľuďmi a pomáhať im, tak je potrebné kontaktovať sa s nimi tam, kde trávajú svoj čas. Prvým našim veľkým projektom preto bola a stále je internetová poradňa na portáli www.ipcko.sk. Mladým ľuďom ponúkame on-line poradenstvo v tých oblastiach ich života, v ktorých pociťujú ťažkosti a nevedia si pomôcť vlastnými silami. Mladí ľudia tu majú k dispozícii možnosť individuálneho poradenstva – odborne vyškolení dobrovoľníci poskytujú záujemcom podporu pri riešení ich zložitej životnej situácii. Zároveň máme nakontaktovaných viacerých odborníkov z oblasti práva, sociálnej práce, psychológie, zdravotníctva, s ktorými v prípade potreby konzultujeme jednotlivé problémy.

Zároveň si však uvedomujeme, že internetové poradenstvo nedokáže pokryť všetky potreby pomoci mladým ľuďom. Napriek mnohým výhodám internetového poradenstva vieme, že fyzický kontakt tvárou v tvár má svoje významné miesto pri práci s mladými ľuďmi. Preto sme sa rozhodli rozšíriť naše portfólio služieb pre mladých a zriadili sme nízkoprahový klub UPSide club, ktorého poslaním je zlepšovať kvalitu života mladých ľudí predchádzaním alebo znižovaním rizík, ktoré sú spojené s ich spôsobom života.

Naše služby realizujeme tak, aby bola umožnená ich maximálna dostupnosť. Odstraňujeme časové, priestorové, psychologické a finančné bariéry, ktoré môžu brániť mladým ľuďom využiť našu ponuku poskytovaných služieb. Naše služby poskytujeme na základe individuálneho prístupu ku každému človeku, pri zachovaní jeho ľudskej dôstojnosti a práv.

Nasledujúce etické princípy sú založené na základných hodnotách spoločnosti, citlivej, zdvorilej, vnímavej a ohľaduplnej k potrebám druhých. Spoločnosti, ktorá prijíma každého človeka...

1. hodnota: DOBROVOĽNÁ SLUŽBA

▪ Dobrovoľník v projekte *nízkoprahového klubu UPSide club* vykonáva svoju prácu z vlastnej slobodnej vôle, ochotný venovať svoj čas a schopnosť v prospech (nielen) mladých ľudí s potrebou pomoci. Pracovníci občianskeho združenia INŠTITÚT PRIJATIA dobrovoľníka v jeho službe vedú a sú mu podporou a zázemím pre rozvoj jeho kompetencií.

▪ Dobrovoľník nežiada poplatok alebo inú odmenu pre seba alebo svojich blízkych za poskytovanie pomoci klientom nízkoprahového klubu, ktorí majú nárok na poskytované služby bezplatne.

▪ Dobrovoľník poskytuje svoje služby len tým ľuďom, ktorí prejavili o takúto pomoc záujem. Tento svoj záujem klienti potvrdia svojou účasťou v nízkoprahovom klube UPSide club, prípadne na akciách, ktoré budú organizované pod záštitou nízkoprahového klubu.

▪ Dobrovoľník používa jasné a zrozumiteľné informácie a klientov, ktorí prejavia o pomoc záujem, informuje o účele a podmienkach poskytovaných služieb, rizikách spojených so službami, obmedzeniach služieb, o práve klientov odmietnuť alebo odvolať ponúkané služby, o časovom rámci, na ktorý sa ponúkané služby vzťahujú a o alternatívach poskytovaných služieb. Dobrovoľníci poskytnú klientom možnosť klást doplňujúce otázky.

▪ V prípadoch, keď jednotliví klienti majú problémy s pochopením zdieľaných základných informácií, dobrovoľník a zástupcovia organizácie podniknú kroky potrebné pre to, aby potrebné informácie pochopili (napr. opätovné podrobné vysvetľovanie).

▪ Dobrovoľník v prípade potreby má právo a povinnosť robiť záznamy o poskytovaných službách. Ak tieto záznamy obsahujú kópie alebo záznamy o komunikácii s klientom, klient má právo byť o tom informovaný.

▪ Dobrovoľník (rovnako aj ostatní odborní pracovníci) má právo na svoje súkromie a môže požadovať zamedzenie používania akýchkoľvek kópií alebo záznamov jeho komunikácie s klientom.

▪ Dobrovoľník vynaloží primerané úsilie na zabezpečenie kontinuity pomoci klientom nízkoprahového klubu UPSide club v prípade, že jeho služba je prerušená faktormi ako je napr. choroba, nečakané denné udalosti, ukončenie dobrovoľníckej služby a pod.

2. hodnota: OSOBNOSŤ DOBROVOĽNÍKA

- Dobrovoľník je v neustálom styku s ľuďmi, a preto by mal dosahovať vysokú úroveň morálnych vlastností.
- Dobrovoľník vykonáva svoju dobrovoľnícku službu svedomito, čestne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a snaží sa ich uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Rovnako dobrovoľník dodržiava interné predpisy a prevádzkové štandardy organizácie INŠTITÚT PRIJATIA, ktorá je realizátorom projektu nízkoprahového klubu UPSide club.
- Dobrovoľník má právo na uplatnenie výhrady vo svedomí, v rámci výkonu dobrovoľníckej služby má právo konať alebo nekonať, v súlade so svojim svedomím.
- Dobrovoľník zachováva mlčanlivosť vo vzťahu k osobným údajom klientov, ktorým v rámci svojej dobrovoľníckej služby pomáha, v súlade so zákonom č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.
- Dobrovoľník nesmie používať, prehliadať, podporovať, alebo spolupracovať s akýmkoľvek prejavom diskriminácie. Dobrovoľník predchádza činom a situáciám, ktoré sú nehumánne, alebo diskriminujú jednotlivca či skupinu ľudí.
- Dobrovoľník nesmie byť spojený, nesmie tolerovať, ani ospravedlniť akúkoľvek nečestnosť, podvod alebo klamstvo.
- Dobrovoľník nesmie dopustiť, aby jeho osobné problémy, úzkosti, právne problémy, užívanie návykových látok, alebo psychické problémy ohrozovali záujmy klientov, ktorým pomáha. Dobrovoľník, ktorý takého problémy má, prizná ich a konzultuje svoje pokračovanie v dobrovoľníckej službe so zástupcami organizácie.
- Dobrovoľník sa za žiadnych okolností nesmie dostať do sexuálneho kontaktu s jednotlivými klientmi, ktorým pomáha, nezáleží na tom, či je kontakt založený na obojstrannej zhode alebo vynútený.
- Dobrovoľník nesmie sexuálne obťažovať jednotlivých klientov, pričom pod sexuálnym obťažovaním rozumieme sexuálne návrhy, žiadosti o sexuálne služby a iné verbálne alebo fyzické správanie sexuálnej povahy.
- Dobrovoľník zapojený do projektu nízkoprahového klubu UPSide club prístupuje ku klientom priateľsky, no vzťah, ktorý vzniká medzi dobrovoľníkom a klientom ostáva na profesionálnej úrovni. To znamená, že sa mimo rámec nízkoprahového klubu vzájomne nekontaktujú s cieľom vytvoriť priateľský či partnerský vzťah. Osobné stretnutia dobrovoľníka s klientom sú možné len za účelom odbornej pomoci alebo podpory v priestoroch organizácie po dohode a so súhlasom koordinátora projektu nízkoprahového klubu UPSide club
- Dobrovoľník nesmie používať hanlivé výrazy v písomnej ani v ústnej komunikácii s jednotlivými klientmi, ani pri rozprávaní o klientoch. Dobrovoľník používa vhodné a zdvorilé výrazy pri komunikácii s jednotlivými klientmi, aj v komunikácii o klientoch.

3. hodnota: VZŤAH DOBROVOĽNÍKA A KLIENTA

- Primárnou úlohou dobrovoľníkov je napomáhať zvyšovaniu kvality života klientov s potrebou pomoci. Všeobecne platí, že záujmy klienta sú pre dobrovoľníka prioritné. Môže sa stať, že dobrovoľník pred záujmami klienta uprednostní svoju zodpovednosť voči spoločnosti alebo konkrétnym právnym úkonom, ktoré prekryjú lojalitu voči klientovi. O tomto kroku bude klient poučený.
- Dobrovoľník ku každému klientovi, ktorému poskytuje pomoc, prístupuje starostlivo, individuálne, s úctou a rešpektom jedinečnosti a dôležitosti každého človeka. Otvorenie sa jedinečnosti a pozitívne prijímanie vzájomných odlišností nám pomáha prekonať prípadné stereotypy a predsudky.
- Dobrovoľník zapojený do projektu nízkoprahového klubu UPSide club rešpektuje potreby, vôľu a prania jednotlivých klientov a pomáha klientom v ich úsilí identifikovať a objasniť svoje potreby.
- Dobrovoľník rešpektuje právo klienta na súkromie. Dobrovoľník nevyžaduje osobné informácie od jednotlivých klientov, pokiaľ to nie je nevyhnutné pre poskytovanie pomoci. Ak sú osobné informácie zdieľané s dobrovoľníkom, platí zásada dôvernosti. Dobrovoľník môže prezradiť dôverné informácie v prípade potreby iba s platným súhlasom dotyčného klienta.
- Dobrovoľník sa zaväzuje zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone dobrovoľníckej služby, a ktoré v záujme organizácie alebo klientov nemožno oznamovať iným osobám, a to aj po skončení dobrovoľníckej služby; to neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil štatutárny orgán organizácie. Porušením princípu mlčanlivosti nie je zdieľanie skúseností a informácií na supervíznych stretnutiach ani ich rozbor so supervízorom na pracovisku či počas individuálnych supervízií.
- Dobrovoľník podporuje právo jednotlivých klientov na vlastné rozhodnutia; nepreberá zodpovednosť za činy jednotlivých klientov, necháva ich samých rozhodovať a niesť za svoje rozhodnutia zodpovednosť.
- Dobrovoľník môže obmedziť právo jednotlivých klientov na vlastné rozhodnutia, pokiaľ takéto konanie alebo potenciálne konanie predstavuje vážne, predvídateľné a bezprostredné nebezpečenstvo pre neho alebo pre iných. Je doporučené spoločne uvažovanie nad alternatívami riešenia problému a konzultácia so supervízorom.
- Dobrovoľník konajúci v mene klientov, ktorí nemajú schopnosť prijímať vlastné rozhodnutia, podnikajú primerané kroky na ochranu záujmov a práv týchto klientov.

4. Hodnota: VZŤAH DOBROVOĽNÍKA K ORGANIZÁCIÍ

- Dobrovoľník si je neustále vedomý poslania svojej pomoci, jej hodnôt a etických princípov, koná v súlade s nimi. Dobrovoľník vykonáva svoju dobrovoľnícku službu čestne a zodpovedne aj vo vzťahu k organizácii, ktorej je dobrovoľníkom.
- Dobrovoľník dodržiava záväzky voči organizácii, ktorej je dobrovoľníkom.
- Dobrovoľník prispieva k zlepšeniu postupov a služieb v projekte nízkoprahového klubu Upside club.
- Dobrovoľník rozumne využíva zdroje organizácie, šetrí finančné prostriedky a nikdy ich nespreneverí ani nepoužije na nežiaduce účely.
- Dobrovoľník jasne rozlišuje medzi výrokmi a činmi, ktoré koná ako súkromná osoba, a ktoré koná ako zástupca organizácie, v ktorej je dobrovoľník.
- Dobrovoľník sa zaväzuje bezodplatne šíriť dobré meno organizácie a dbať o ochranu jej záujmov, v prípade problémov a nezrovnalostí najskôr ich riešiť priamo so zástupcami organizácie a nie prostredníctvom tretej osoby.
- Dobrovoľník, hovoriaci v mene organizácie ktorú zastupuje, reprezentuje oficiálny postoj organizácie.
- Dobrovoľník v predstihu konzultuje s vedením organizácie výstupy do médií, ktoré sa priamo týkajú organizácie, v ktorej vykonáva dobrovoľnícku službu, alebo klientov, ktorým v rámci dobrovoľníckej služby poskytuje pomoc.
- Organizácia, v rámci ktorej dobrovoľník vykonáva dobrovoľnícku službu, prijme primerané opatrenia vedúce k zamedzeniu, odhaleniu, prevencii a náprave neetického správania sa dobrovoľníka. Dobrovoľník je oboznámený so stanovenými zásadami a postupmi v prípade neetického správania sa. Ak je to nutné, zástupcovia organizácie prijmu opatrenia prostredníctvom vhodného postupu.
- Dobrovoľník, ktorý sa domnieva, že jeho kolega konal neeticky, sa usiluje prediskutovať problém s kolegom, ak je to možné a ak je pravdepodobné, že takýto rozhovor bude produktívny. Ďalším krokom je oznámiť neetické správanie kolegu zástupcom organizácie.

5. Hodnota: KOMPETENCIE DOBROVOĽNÍKA

- Dobrovoľník vykonáva svoju službu v rámci svojich právomocí, správa sa kompetentne iba v medziach svojho vzdelania, odbornej prípravy, prijatej konzultácie, alebo pod dohľadom supervízora.
- Dobrovoľník je aktívny v napĺňaní potrieb a zabezpečovaní služieb pre klientov s potrebou pomoci.
- Dobrovoľník prispieva k vytváraniu životných podmienok vedúcich k naplneniu základných ľudských potrieb jednotlivých klientov, ktorým pomáha.
- Dobrovoľník zabezpečuje prístup k potrebným informáciám, službám a zdrojom, rovnosti príležitostí a zmysluplnej spoluúčasti na rozhodovaní pre klientov s potrebou pomoci.
- Dobrovoľník požiada o radu zástupcov organizácie, ak je táto konzultácia v najlepšom záujme klienta. Dobrovoľník pri konzultáciách so zástupcami organizácie zverejní dostatok informácií o danej situácii klienta, potrebných na dosiahnutie cieľa konzultácie.
- Dobrovoľník sa neustále snaží rozvíjať a zvyšovať svoje odborné vedomosti a zručnosti a aplikuje ich v praxi. Organizácia, v rámci ktorej dobrovoľník vykonáva dobrovoľnícku službu, je pre dobrovoľníka podporou a zázemím pre rozvoj jeho kompetencií, vedie ho počas jeho zapojenia v projekte nízkoprahového klubu Upside club, organizuje školiace semináre, pravidelné individuálne a skupinové intervízie a supervízie, na ktorých sa dobrovoľník zúčastňuje.

6. Hodnota: VZŤAH DOBROVOĽNÍKA KU KOLEGOM

- Dobrovoľník rešpektuje znalosti a skúsenosti svojich kolegov a ostatných odborných pracovníkov. Dobrovoľník je ochotný spolupracovať s kolegami a ostatnými odbornými pracovníkmi, aby bol využitý synergický efekt spolupráce v prospech pomoci klientom.
- Dobrovoľník si váži dôveru, o ktorú sa s ním delia kolegovia v rámci vzájomného kontaktu, počas jeho zapojenia sa v projekte nízkoprahového klubu Upside club.
- Dobrovoľník vytvára a udržiava vhodné podmienky, ktoré uľahčia kolegom eticky a kompetentne vykonávať svoju prácu.
- Dobrovoľník rešpektuje rozdiely v názoroch a praktickej činnosti kolegov a ostatných odborných pracovníkov. Kritické pripomienky k nim vyjadruje na vhodnom mieste a vhodným spôsobom. Dobrovoľník vyhľadá pomoc supervízora pri riešení sporu vtedy, keď konflikty s kolegami vyžadujú príležitosť profesionálne nad nimi uvažovať.
- Dobrovoľník prejavuje kolegom rovnaký rešpekt a spoluprácu, akú mu ponúkajú oni.

7. Hodnota: VZŤAH DOBROVOĽNÍKA K SPOLOČNOSTI

- Dobrovoľník podporuje rozvoj citlivej, zdvorilej, vnímavej a ohľaduplnej spoločnosti k potrebám druhých na miestnej až po globálnu úroveň.
- Dobrovoľník podporuje rozvoj jednotlivcov, komunit a prostredia, v ktorom žijú.
- Dobrovoľník uľahčuje a podporuje podieľanie sa miestnej komunity na napĺňaní potrieb jednotlivých jej členov.
- Dobrovoľník vytvára a podporuje podmienky, zásady a postupy, ktoré preukazujú rešpekt pre odlišnosť, chránia práva a potvrdzujú rovnosť a sociálnu spravodlivosť pre všetkých ľudí.

Záväzné prehlásenie

Ja, ... (meno a priezvisko), narodená/ý ..... (dátum narodenia) sa svojim podpisom zaväzujem dodržiavať *Etický kódex dobrovoľníka zapojeného v projekte nízkoprahového klubu Upside club* a prehlasujem, že s jeho obsahom súhlasím.

V Bratislave, dňa

.....
podpis dobrovoľníka